

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

29 серпня 2024 року

М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ОСНОВИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право
для заочної форми навчання**

м. Хмельницький
2024

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри кримінального права та процесу, кандидатка юридичних наук,
доцентка
27 серпня 2024 року

_____ Анна ПРИСЯЖНА

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри кримінального права та процесу
28 серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри кримінального права та процесу, кандидат юридичних наук,
професор
28 серпня 2024 року

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
28 серпня 2024 року

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	4
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	4
	1.2.	Лекції	–	4
	1.3.	Семінарські заняття	–	6
	1.4.	Самостійна робота студентів	–	10
	1.5.	Індивідуальні завдання	–	12
	1.5.1.	Теми науково-дослідних робіт	–	12
	1.5.2.	Методичні рекомендації до виконання науково-дослідних робіт	–	12
	1.6.	Підсумковий контроль	–	14
	1.6.1.	Питання для підсумкового контролю	–	14
	1.6.2.	Приклад тестового завдання на підсумковий контроль	–	17
2.	Схема нарахування балів		–	17
3.	Рекомендовані джерела		–	18
	3.1.	Рекомендовані джерела до всіх тем	–	18
	3.2.	Рекомендовані джерела до окремих тем	–	19
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	24

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин										
		Усього	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
			у тому числі					у тому числі				
		Лекції	Сем. (права)	Лабор.	Ін.зав.	СРС	Усього	Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8					
1.	Наука про адвокатуру. Історія виникнення та розвитку адвокатури	6	2	-	-	-	4	6	-	-	-	6
2.	Організація сучасної адвокатури України	14	4	4	-	-	6	14	2	2	-	10
3.	Основні положення Правил адвокатської етики	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	8
4.	Адвокат у кримінальному провадженні. Стратегія і тактика здійснення захисту	12	4	4	-	-	4	12	2	2	-	8
5.	Адвокат у цивільному процесі	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	7
6.	Адвокат у господарському та адміністративному судочинстві	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	7
7.	Адвокат у конституційному судочинстві	8	-	-	-	-	8	8	-	-	-	8
8.	Адвокат у виконавчому провадженні	8	-	-	-	-	8	8	-	-	-	8
9.	Організація надання безоплатної правової допомоги	10	2	2	-	-	6	10	2	2	-	6
10.	Адвокат у Європейському Суді з прав людини	6	-	2			4	6	-	-	-	6
Всього годин		90	18	18	-	-	54	90	10	6	-	74

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1.	Організація сучасної адвокатури України	2
1.1.	Поняття і сутність адвокатури в Україні.	
1.2.	Набуття права на заняття адвокатською діяльністю.	
1.3.	Організаційні форми адвокатської діяльності.	
1.4.	Єдиний реєстр адвокатів України.	
1.5.	Види адвокатської діяльності.	
1.6.	Професійні права та обов'язки адвокатів. Гарантії адвокатської діяльності.	
1.7.	Договір про надання правової допомоги.	
1.8.	Дисциплінарна відповідальність адвокатів.	
1.9.	Засади та основні завдання адвокатського самоврядування.	
1.10.	Організаційні форми адвокатського самоврядування.	
1.11.	Здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави.	

2.	Основні положення Правил адвокатської етики	2
2.1.	Співвідношення Правил адвокатської етики та чинного законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність.	
2.2.	Принципи адвокатської етики.	
2.3.	Відносини адвоката з клієнтами.	
2.4.	Відносини адвоката з судом та іншими учасниками судового провадження.	
2.6.	Відносини між адвокатами.	
2.7.	Відповідальність за порушення Правил адвокатської етики	
3.	Адвокат у кримінальному провадженні. Стратегія і тактика здійснення захисту	2
3.1.	Забезпечення права на захист – конституційний принцип судочинства в Україні.	
3.2.	Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні.	
3.3.	Процесуальні права та обов'язки захисника.	
3.4.	Залучення захисника для участі у кримінальному провадженні.	
3.5.	Обов'язкова участь захисника.	
3.6.	Види позицій захисту.	
3.7.	Адвокатське досє.	
3.8.	Особливості діяльності захисника у досудовому розслідуванні.	
3.9.	Особливості діяльності захисника в суді першої інстанції.	
3.10.	Представництво адвокатом інтересів потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача на досудовому розслідуванні та в суді.	
3.11.	Адвокат в апеляційній та касаційній інстанціях.	
4.	Адвокат у цивільному процесі. Адвокат у господарському та адміністративному судочинстві	2
4.1.	Повноваження адвоката перед зверненням до суду. Складання позову.	
4.2.	Права та обов'язки адвоката на різних стадіях розгляду цивільної справи в суді першої інстанції.	
4.3.	Адвокат на стадіях апеляційного та касаційного провадження у цивільній справі.	
4.4.	Особливості представництва у господарському процесі.	
4.5.	Адвокат на стадіях апеляційного та касаційного провадження у господарських справах.	
6.	Організація надання безоплатної правничої допомоги	2
6.1.	Поняття безоплатної правової допомоги та її види.	
6.2.	Принципи державної політики у сфері надання безоплатної правової допомоги.	
6.3.	Надання безоплатної первинної правової допомоги.	
6.4.	Система надання безоплатної вторинної правової допомоги.	
6.5.	Реєстр адвокатів.	
6.6.	Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги.	
6.7.	Адміністрування системою надання безоплатної правової допомоги та її фінансування.	
	Усього	10

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 2. Організація сучасної адвокатури України

Питання для усного опитування та дискусії

1. Завдання, принципи та засади здійснення адвокатської діяльності; організаційні форми діяльності адвокатів.
2. Вимоги до адвоката, набуття статусу адвоката. Види адвокатської діяльності.
3. Професійні права та обов'язки адвокатів.
4. Адвокатська таємниця, її предмет. Гарантії адвокатської діяльності.
5. Оплата праці адвоката та його помічника.
6. Договір про надання правової допомоги.
7. Дисциплінарна відповідальність адвокатів та її підстави.
8. Адвокатське самоврядування. Засади та завдання адвокатського самоврядування.
9. Фінансове забезпечення органів адвокатського самоврядування.
10. Особливості здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: адвокат, набуття статусу адвоката, адвокатське самоврядування, договір, оплата праці, дисциплінарна відповідальність.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Адвокатура України – це незалежний самоврядний інститут суспільства, що забезпечує професійну правову допомогу всім верствам населення, самостійно вирішуючи питання своєї самоорганізації та здійснення діяльності адвокатами.

Наразі чинним Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначено основні принципи та засади здійснення адвокатської діяльності. Так, адвокатська діяльність здійснюється на принципах верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів.

Професійні права та гарантії адвокатської діяльності визначені як українським, так і міжнародним законодавством (зокрема, Європейською конвенцією про захист прав людини і основних свобод та Рекомендацією Комітету Міністрів Ради Європи про свободу професійної діяльності адвокатів). Також захист прав адвокатів регламентований актами ООН, Ради адвокатських і правових товариств Європи (CCBE), Міжнародної асоціації адвокатів тощо. Професійні права та гарантії адвокатів необхідні для належного захисту прав клієнтів.

Також визначено, що професійні права, честь і гідність адвоката гарантуються та охороняються Конституцією України. Зокрема, передбачені такі гарантії для адвокатів:

- заборона втручання та перешкоджати здійсненню адвокатом своєї діяльності;
- заборона вимагати від адвоката надання відомостей, що є адвокатською таємницею;
- проведення стосовно адвоката оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, що можуть проводитися виключно з дозволу суду;
- заборона проведення огляду, розголошення, витребування чи вилучення документів, пов'язаних зі здійсненням адвокатської діяльності;
- гарантія рівності прав з іншими учасниками провадження, дотримання засад змагальності та свободи у наданні доказів, доведенні їх переконливості;
- захист життя, здоров'я, честі й гідності адвоката та членів його сім'ї;
- гарантія безпеки під час участі у кримінальному судочинстві;
- заборона втручання у приватне спілкування адвоката з клієнтом;
- заборона втручання у правову позицію адвоката;
- заборона ототожнення адвоката з клієнтом тощо.

Адвокатське самоврядування ґрунтується на принципах виборності, гласності, обов'язковості для виконання адвокатами рішень органів адвокатського самоврядування,

підзвітності, заборони втручання органів адвокатського самоврядування у професійну діяльність адвоката. Брати участь у роботі органів адвокатського самоврядування та бути обраними до їх складу можуть лише адвокати України.

Особливий статус в адвокатському самоврядуванні займає Національна асоціація адвокатів України (НААУ), яка є недержавною некомерційною професійною організацією, яка об'єднує всіх адвокатів України та утворюється з метою забезпечення реалізації завдань адвокатського самоврядування. НААУ діє через організаційні форми адвокатського самоврядування (ст. 15 Закону): конференцію адвокатів регіону, раду адвокатів регіону, з'їзд адвокатів України.

Отже, органи адвокатського самоврядування мають таку структуру:

1. Конференція адвокатів регіону (АРК, областей, міст Києва та Севастополя)
 - кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатів регіону (КДКА регіону)
 - ревізійна комісія адвокатів регіону (РКА регіону)
2. Рада адвокатів регіону (АРК, областей, міст Києва та Севастополя)
3. З'їзд адвокатів України
4. Рада адвокатів України
 - вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (ВКДКА)
 - вища ревізійна комісія адвокатури (ВРКА)

Конференція адвокатів регіону (ст. 47 Закону), яка є сесійним органом та скликається не рідше одного разу на рік, і є вищим органом адвокатського самоврядування в відповідному регіоні. Вона обирає голів та членів Рад адвокатів регіону, делегатів та З'їзд адвокатів України, представника до складу Ради адвокатів України та ВКДКА, голів та членів (із визначенням їх кількості) кваліфікаційної і дисциплінарної палат адвокатів регіону, голови та членів РКА регіону. Також Конференція адвокатів регіону затверджує штатний розпис та кошторис Ради адвокатів регіону та КДКА регіону.

КДКА регіону є юридичною особою, діє на підставі положення та утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які виявили намір отримати право на заняття адвокатською діяльністю, та вирішення питань щодо дисциплінарної відповідальності адвокатів (ст. 50 Закону). В її складі утворюється дві палати: кваліфікаційна (не більше 9-ти членів) та дисциплінарна (не більше 11-ти членів). КДКА регіону організовує та проводить кваліфікаційні іспити із прийняттям рішення про видачу свідоцтва про складання, приймає рішення про зупинення або припинення права на зайняття адвокатською діяльністю, здійснює дисциплінарне провадження стосовно адвокатів та вирішує інші питання.

РКА регіону утворюється для здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю ради адвокатів регіону та кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури (ст. 51 Закону).

Рада адвокатів регіону виконує функції адвокатського самоврядування між конференціями адвокатів регіону, та підконтрольна їй (ст. 48 Закону). Рада адвокатів регіону представляє адвокатів регіону та здійснює їх інформаційне і методичне забезпечення, сприяє гарантії їх діяльності, скликає та забезпечує проведення конференції адвокатів регіону та виконання її рішень, приймає присягу адвоката України, визначає представників до конкурсної комісії з відбору адвокатів для надання безоплатної правової допомоги, утворює комісію з повноти та якості її надання, забезпечує внесення відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України та розпоряджається майном та коштами відповідно до затвердженого кошторису.

З'їзд адвокатів України є вищим органом адвокатського самоврядування (ст. 54 Закону). До його складу входять делегати, обрані Конференціями адвокатів регіону. Скликається не рідше одного разу на три роки, та обирає голів і заступників Ради адвокатів України, ВКДКА, ВРКА, затверджує статут НААУ, положення про Раду адвокатів України та правила адвокатської етики, розглядає та затверджує звіти Ради адвокатів України, ВКДКА, висновки ВРКА, призначає трьох членів Вищої ради юстиції, затверджує кошториси Ради адвокатів України, ВКДКА.

Рада адвокатів України діє в період між з'їздами адвокатів України та підконтрольна їм (ст. 55 Закону). Складається із тридцяти членів, по одному із кожного регіону плюс голова та два заступники, які обираються З'їздом адвокатів України. Рада адвокатів України: забезпечує скликання та проведення З'їзду адвокатів України, забезпечує виконання його рішень, визначає квоту представництва та порядок висування делегатів Конференції адвокатів регіону, З'їзду

адвокатів України, забезпечує ведення Єдиного реєстру адвокатів України, затверджує регламент та порядок сплати адвокатами щорічних внесків, координує діяльність Рад адвокатів регіону, приймає рішення про розпорядження майном та коштами НААУ, сприяє забезпеченню гарантій адвокатської діяльності, розглядає скарги на рішення Рад адвокатів регіонів, скасовує їх, виконує інші передбачені Законом та рішеннями З'їзду адвокатів України функції.

ВКДКА є колегіальним органом, який діє при Раді адвокатів України, до повноважень якого віднесено розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури.

ВРКА утворюється з метою здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю Національної асоціації адвокатів України, її органів, рад адвокатів регіонів, Ради адвокатів України, кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, діяльністю ревізійних комісій адвокатів регіонів (ст. 53 Закону). Підконтрольна З'їзду адвокатів України.

Семінарське заняття 2

Тема 4. Адвокат у кримінальному провадженні. Стратегія і тактика здійснення захисту

Питання для усного опитування та дискусії

1. Процесуальний статус адвоката у кримінальному провадженні та його функції за Кримінальним процесуальним кодексом України.
2. Підстави, порядок та момент вступу адвоката у кримінальне провадження в якості захисника.
3. Обставини, що виключають участь адвоката-захисника у кримінальному провадженні. Відмова від захисника та його заміна.
4. Захист на досудовому слідстві: вибір позиції захисту, ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: кримінальне провадження, захисник, окрема процесуальна дія, підготовче судове засідання, судовий розгляд, стратегія і тактика захисту.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Кримінальний процес — це законодавчо урегульована діяльність уповноважених службових осіб правоохоронних органів, органів прокуратури та суду направлена на здійснення досудового розслідування і судового провадження щодо скоєних кримінальних правопорушень та забезпечення виконання завдань кримінального провадження.

Якщо особу підозрюють або обвинувачують у вчиненні кримінального правопорушення, вона має право на захист, що зокрема полягає у наданні можливості користуватися правовою допомогою захисника. У випадках, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом (КПК) та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, підозрюваному, обвинуваченому професійна правнича допомога надається безоплатно за рахунок держави (ст. 59 Конституції, ст. 20 КПК, ст. 14 Закону «Про безоплатну правову допомогу»).

Захисником у кримінальному процесі є адвокат, який здійснює захист підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування, а також особи, стосовно якої передбачається розгляд питання про видачу іноземній державі (екстрадицію). Захисником не може бути адвокат, відомості про якого не внесено до Єдиного реєстру адвокатів України або стосовно якого в Єдиному реєстрі адвокатів України містяться відомості про зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю. Закріпивши таку норму законодавець забезпечує висококваліфікований захист підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої розглядається

питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), особою, яка має професійні навички у правовій сфері діяльності.

Діяльність адвоката полягає у: наданні правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань; складання заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру; захист прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи, стосовно якої розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію); надання правової допомоги свідку у кримінальному провадженні; надання правової допомоги під час виконання та відбування кримінальних покарань тощо. Під час здійснення адвокатської діяльності адвокат має право: звертатися з адвокатськими запитами, представляти і захищати права, свободи та інтереси фізичних осіб, права та інтереси юридичних осіб у суді; складати заяви, скарги, клопотання, інші правові документи та подавати їх в установленому законом порядку, збирати відомості про факти, що можуть бути використані як докази, в установленому законом порядку запитувати, отримувати і вилучати речі, документи, їх копії, ознайомлюватися з ними та опитувати осіб за їх згодою; одержувати письмові висновки фахівців, експертів з питань, що потребують спеціальних знань тощо. Отже, захисник здійснює захист підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру, а також особи, стосовно якої передбачається розгляд питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), представляє інтереси потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача у кримінальному провадженні, надає правову допомогу свідкові у кримінальному процесі.

Семінарське заняття 3

Тема 9. Організація надання безоплатної правничої допомоги

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття безоплатної правничої допомоги та її види.
2. Принципи державної політики у сфері надання безоплатної правничої допомоги.
3. Надання безоплатної первинної правничої допомоги.
4. Система надання безоплатної вторинної правничої допомоги. Реєстр адвокатів.
5. Стандарти якості надання безоплатної вторинної правничої допомоги.
6. Адміністрування системою надання безоплатної правничої допомоги та її фінансування.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: безоплатна правнича допомога, Центр з надання безоплатної правової допомоги, первинна правничою допомога, вторинна правничою допомога, стандарти якості правової допомоги.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Безоплатна правничою допомога – правничою допомога, яка гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету, місцевих бюджетів та інших джерел.

Закон України «Про безоплатну правничою допомогу» визначає порядок надання безоплатної первинної правничою допомоги та безоплатної вторинної правничою допомоги.

Безоплатна первинна правничою допомога, суб'єктами права на яку є усі особи, які перебувають під юрисдикцією України, включає такі види правових послуг:

- надання правової інформації;
- надання консультацій і роз'яснень з правових питань;
- складання заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру);
- надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Безоплатна вторинна правничою допомога – вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя, і включає такі види правових послуг, як:

- захист;
- здійснення представництва інтересів осіб в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- складення документів процесуального характеру.

Згідно із статтею 14 Закону право на безоплатну вторинну правову допомогу мають такі категорії осіб:

1) особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо їхній середньомісячний дохід не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до закону для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, а також особи з інвалідністю, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі, що не перевищує двох прожиткових мінімумів для непрацевдатних осіб;

2) діти, у тому числі діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, діти, які постраждали внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту;

2-1) внутрішньопереміщені особи;

2-2) громадяни України, які вернулися із заявою про взяття їх на облік як внутрішньопереміщених осіб;

3) особи, до яких застосовано адміністративне затримання;

4) особи, до яких застосовано адміністративний арешт;

5) особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими;

6) особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Та в інших випадках, які передбачені у Законі.

У разі якщо особа не належить до суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу, працівники центру сприятимуть в отриманні такої допомоги від громадських правозахисних організацій.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни «Основи адвокатської діяльності». Виконання самостійної роботи дозволяє студентам розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опанувати практичні навички.

Тема 1. Наука про адвокатуру. Історія виникнення та розвитку адвокатури

Завдання. Опрацювати теоретичні питання.

1. Історія адвокатури Хмельниччини.
2. Видатні адвокати України.
3. Проаналізувати вимоги до адвоката в історії становлення адвокатури.

Тема 2. Організація сучасної адвокатури України

1. Створити таблицю, де буде відображено органи адвокатського самоврядування в Україні.

Тема 3. Основні положення Правил адвокатської етики

Завдання. Опрацювати теоретичні питання.

1. Взаємовідносини адвоката з клієнтом.
2. Взаємовідносини адвоката з судом.
3. Взаємовідносини адвоката з іншими учасниками процесу.
4. Дайте правильну відповідь на тестові запитання:

Назвіть завдання адвокатури :

1) надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, правовий супровід діяльності юридичних і фізичних осіб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, держави;

2) захист прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи, стосовно якої розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), а також особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду справи про адміністративне правопорушення;

3) представництво інтересів фізичних і юридичних осіб у судах під час здійснення цивільного, господарського, адміністративного та конституційного судочинства, а також в інших державних органах, перед фізичними та юридичними особами;

4) всі відповіді вірні.

Адвокатура України це:

1) недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому цим Законом.

2) державний орган, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі.

3) це система органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення.

4) недержавний самоврядний інститут, що здійснюється через систему органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права та надання інших видів правової допомоги на професійній основі.

Тема 4. Адвокат у кримінальному провадженні. Стратегія і тактика здійснення захисту

Завдання. Опрацювати теоретичні питання.

1. Поняття і призначення захисника у кримінальному процесі.
2. Участь захисника у допитах.
3. У Єдиному державному реєстрі судових рішень знайти 2-3 вироки та проаналізувати у них позицію захисту.

Тема 5. Адвокат у цивільному процесі

Завдання. Опрацювати теоретичні питання.

1. Організація діяльності адвоката при підготовці до участі в розгляді цивільних справ. Складання позовної заяви, інших документів.
2. Проблеми участі адвоката у процесі доказування по цивільній справі.
3. Судова промова адвоката.
4. У Єдиному державному реєстрі судових рішень знайти 2-3 рішення з участю адвоката-представника сторін в цивільному процесі та проаналізувати в чому полягала надана професійна правнича допомога.

Тема 6. Адвокат у господарському та адміністративному судочинстві

Завдання. Опрацювати теоретичні питання.

1. Участь адвоката у вирішенні господарських спорів при перегляді судових рішень вищими судовими інстанціями.
2. Участь адвоката в процесі провадження у справах про адміністративні правопорушення.
3. Участь адвоката при розгляді справ у суді першої інстанції.
4. У Єдиному державному реєстрі судових рішень знайти 2-3 рішення з участю адвоката-представника сторін в господарському та адміністративному процесах та проаналізувати в чому полягала надана професійна правнича допомога.

Тема 7. Організація надання безоплатної правової допомоги

Завдання. Опрацювати теоретичні питання.

1. Принципи державної політики у сфері надання безоплатної правової допомоги.
2. Підстави та порядок припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги. Заміна адвоката.

3. Проаналізувати документи, які зобов'язаний для оплати праці здати адвокат до Центру надання безоплатної вторинної правової допомоги та розробити рекомендації щодо їх вдосконалення.

Тема 8. Адвокат у Європейському Суді з прав людини.

Завдання. Опрацювати теоретичні питання.

1. Роль адвоката на стадії виконання рішень Європейського Суду з прав людини.
2. Проаналізувати рішення Європейського суду з прав людини проти України за 2024 рік та визначити які порушення найбільш часто констатовані судом.

1.5. Індивідуальні завдання

Самостійна робота для студентів заочної форми навчання може бути зарахована за виконання індивідуальних завдань – науково-дослідних робіт. Визначення переліку тем до виконання конкретному студенту здійснює викладач дисципліни.

Бали за самостійну роботу також можуть бути зараховані за результатами неформальної освіти (відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти – <https://cutt.ly/Ee8mmyUb>).

1.5.1. Темі науково-дослідних завдань

1. Організація діяльності адвоката під час звернення до Європейського суду з прав людини.
2. Адвокатський запит: сутність та значення.
3. Адвокатського дос'є: поняття, типова структура, особливості ведення.
4. Страхування адвокатської діяльності: зарубіжний досвід та шляхи впровадження в Україні.
5. Захист професійних прав та інтересів адвокатів в Україні та зарубіжних країнах: порівняльно-правовий аналіз.
6. Комітет захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності в Україні: статус, компетенція, порядок організації роботи.
7. Спеціалізація адвокатів: аналіз зарубіжної практики.
8. Інститут безоплатної правової допомоги: правова природа та особливості адміністрування.
9. Системи безоплатної правової допомоги у зарубіжних країнах: моделі та загальна характеристика.
10. Правове регулювання надання адвокатами безоплатної правової допомоги в Україні.

1.5.2. Методичні рекомендації до виконання науково-дослідних робіт

Метою виконання науково-дослідних робіт є закріплення і систематизація студентами отриманих знань у процесі участі в аудиторних заняттях і самостійної роботи.

Для виконання науково-дослідних робіт студенти повинні використовувати законодавчі та підзаконні акти, методичні матеріали, науково-монографічну літературу, статистичні дані, аналітичну інформацію та практику діяльності адвокатів.

Роботи виконуються комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на папері формату А4 (210 мм x 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів: лівого – 25 мм, верхнього та нижнього – 20 мм, правого – 15 мм.

Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення теми і не повинен перевищувати 20 сторінок друкованого тексту шрифтом Times New Roman кеглем 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом.

Робота починається з титульного аркуша. Нумерація аркушів роботи починається з титульного аркуша. Номер на титульному аркуші не проставляється.

Титульний аркуш науково-дослідної роботи оформлюється за зразком 1. Науково-дослідна робота повинна бути структурованою, тобто після титульного аркуша містити: план, вступ, три (два) розділи, висновки, список використаних джерел. Розділи плану роботи формулюються самостійно студентом як найважливіші напрями розкриття її теми (зразок 2). Науково-дослідна робота повинна містити певну новизну отриманих результатів дослідження. Нижче списку використаних джерел рукописним способом зазначаються дата виконання науково-дослідної роботи і особистий підпис студента.

Зразок 1

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра кримінального права та процесу**

Навчальна дисципліна:
Основи адвокатської діяльності

**НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА
на тему:
«Гарантії адвокатської таємниці в досудовому розслідуванні»**

Виконав:
Іванов Іван Іванович
студент 4 курсу
юридичного факультету

Перевірила:
Присяжна Анна Василівна,
доцентка кафедри
кримінального права та
процесу, к.ю.н., доцентка

Хмельницький
2024

ПЛАН

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Адвокатська таємниця як правова гарантія адвокатської діяльності.....	5
РОЗДІЛ 2. Правове забезпечення адвокатської таємниці у кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування	9
РОЗДІЛ 3. Гарантії адвокатської таємниці при проведенні слідчих дій на стадії досудового розслідування кримінального провадження	13
ВИСНОВКИ.....	17
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	19

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі письмового заліку з виконанням тестових технологій на платформі Google Диск.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Історичні етапи формування та розвитку інституту адвокатури в світі.
2. Правові основи діяльності адвокатури в Україні.
3. Міжнародні стандарти адвокатської діяльності.
4. Поняття інституту адвокатури та роль адвокатів у здійсненні правосуддя.
5. Система принципів адвокатури: інституціональні, організаційні, функціональні.
6. Принципи діяльності адвокатури за Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»: загальна характеристика.
7. Принцип конфіденційності в адвокатській діяльності: національне правове регулювання.
8. Принцип конфіденційності адвокатської діяльності у практиці Європейського суду з прав людини.
9. Принцип уникнення конфлікту інтересів у діяльності адвокатури: національне правове регулювання та міжнародні стандарти
10. Право на професійну правничу допомогу як елемент права на захист особи.
11. Основні стандарти права на правничу допомогу встановлені практикою Європейського Суду з прав людини.
12. Доступ до професії адвоката в Україні: вимоги та обмеження, процедура складання кваліфікаційного іспиту.
13. Доступ до професії адвоката в зарубіжних країнах: основні моделі та загальна характеристика.
14. Функції адвокатури: поняття, система та змістовна характеристика.
15. Особливості статусу адвоката іноземної держави при занятті адвокатською діяльністю в Україні.
16. Стажист адвоката. Порядок проходження стажування в Україні.
17. Особливості проходження стажування у адвоката в зарубіжних країнах.
18. Єдиний реєстр адвокатів України: порядок ведення, внесення інформації та змін.
19. Гарантії адвокатської діяльності: міжнародні та національні стандарти.
20. Інститут імунітету та недоторканості адвоката в Україні.
21. Професійні права адвоката в Україні: класифікація, загальна характеристика та проблеми реалізації.

22. Професійні обов'язки адвоката в Україні: класифікація, загальна характеристика та проблеми реалізації.
23. Професійні права та обов'язки адвокатів у зарубіжних країнах: порівняльноправова характеристика.
24. Види адвокатської діяльності в Україні та зарубіжних країнах: порівняльноправова характеристика.
25. Правовий статус помічника адвоката: права та обов'язки.
26. Особливості юридичної відповідальності адвоката в Україні.
27. Самоврядування адвокатської професії. Міжнародно-правові стандарти з питань адвокатського самоврядування.
28. Правові засади адвокатського самоврядування в Україні.
29. Системи органів адвокатського самоврядування у зарубіжних країнах: основні моделі та порівняльно-правова характеристика.
30. Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури України: порядок формування, структура та повноваження.
31. Підстави та порядок притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності, види дисциплінарних стягнень в Україні.
32. Міжнародні стандарти в сфері дисциплінарної відповідальності адвоката.
33. Стадії дисциплінарного провадження щодо адвоката в Україні: загальна характеристика процедур та прав учасників.
34. Система органів адвокатського самоврядування в Україні: види та розподіл компетенції.
35. Зупинення, припинення та відновлення права на заняття адвокатською діяльністю в Україні: підстави, порядок, наслідки.
36. З'їзд адвокатів України: статус, повноваження, порядок роботи
37. Рада адвокатів України. Порядок формування та повноваження.
38. Рада адвокатів регіону. Порядок формування та повноваження.
39. Ревізійні комісії адвокатури: види, порядок формування та повноваження.
40. Конференція адвокатів регіону: статус, повноваження, порядок роботи.
41. Національна асоціація адвокатів України: завдання, порядок формування, структура, компетенція.
42. Акти органів адвокатського самоврядування та Національної асоціації адвокатів України: види, юридична сила та порядок прийняття.
43. Фінансове забезпечення органів адвокатського самоврядування в Україні.
44. Організаційно-правові форми діяльності адвокатури України: види та загальна характеристика.
45. Адвокатське бюро та адвокатське об'єднання як організаційно-правові форми діяльності адвокатури України: порядок реєстрації та організації роботи.
46. Договір про надання правової допомоги: предмет, права і обов'язки сторін, форма, строк.
47. Підстави та правові наслідки відмови в укладенні договору про надання правової допомоги.
48. Підстави та правові наслідки одностороннього розірвання клієнтом договору про надання правової допомоги.
49. Підстави та правові наслідки одностороннього розірвання адвокатом договору про надання правової допомоги. Обов'язки адвоката при розірванні договору.
50. Особливості оплати праці адвоката в Україні: принцип розумності у визначенні розміру гонорару.
51. Формування гонорарної політики адвоката на міжнародному та національному рівнях.
52. Спілки та асоціації адвокатів. Громадські об'єднання адвокатів та їх місце у системі адвокатури України.
53. Норми професійної етики як специфічний регулятор адвокатської діяльності.
54. Загальна характеристика Правил адвокатської етики України, правові наслідки їх порушення.

55. Деонтологічні аспекти відносин адвоката з клієнтом в Україні.
56. Підстави та наслідки правомірного розкриття адвокатської таємниці за законодавством України.
57. Деонтологічні аспекти відносин адвоката із судовими, правоохоронними та іншими державними органами.
58. Етичні аспекти взаємин між адвокатами та органами адвокатського самоврядування.
59. Принципи поведінки адвокатів у соціальних мережах.
60. Юридична відповідальність адвоката за порушення Правил адвокатської етики в Україні.
61. Повноваження адвоката під час розгляду кримінальних справ у судах різних інстанцій.
62. Випадки обов'язкової участі захисника у кримінальному провадженні.
63. Порядок призначення, обрання, тимчасового призначення захисника.
64. Відмова адвоката від здійснення захисту.
65. Відмова від захисника та його заміна у кримінальному провадженні.
66. Поняття, сутність та основні елементи стратегії та тактики захисту.
67. Принципи тактики та методики захисту.
68. Принцип професійної компетентності у діяльності адвокатури.
69. Тактика та методика адвокатської діяльності на стадії досудового розслідування.
70. Особливості участі захисника в судових дебатах.
71. Судова промова адвоката: поняття та значення.
72. Процесуальні гарантії діяльності адвоката в кримінальному провадженні.
73. Принцип незалежності адвокатури та його правові гарантії.
74. Особливості діяльності адвоката на стадії досудового врегулювання господарських спорів в Україні.
75. Особливості участі адвоката у процедурі медіації в Україні та зарубіжних країнах.
76. Організація діяльності адвоката під час звернення до Європейського суду з прав людини.
77. Адвокатський запит: сутність та значення.
78. Адвокатського досьє: поняття, типова структура, особливості ведення.
79. Страхування адвокатської діяльності: зарубіжний досвід та шляхи впровадження в Україні.
80. Захист професійних прав та інтересів адвокатів в Україні та зарубіжних країнах: порівняльно-правовий аналіз.
81. Комітет захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності в Україні: статус, компетенція, порядок організації роботи.
82. Спеціалізація адвокатів: аналіз зарубіжної практики.
83. Інститут безоплатної правової допомоги: правова природа та особливості адміністрування.
84. Системи безоплатної правової допомоги у зарубіжних країнах: моделі та загальна характеристика.
85. Правове регулювання надання адвокатами безоплатної правової допомоги в Україні.
86. Принципи державної політики України у сфері надання безоплатної правової допомоги та роль адвокатури у їх реалізації.
87. Право на безоплатну правову допомогу у практиці Європейського суду з прав людини.
88. Суб'єкти права на отримання безоплатної вторинної правової допомоги в Україні.
89. Укладання контрактів з адвокатами, що надають безоплатну вторинну правову допомогу.
90. Взаємодія адвокатів з центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги.
91. Оцінка якості надання безоплатної правової допомоги.
92. Підстави та порядок припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги. Заміна адвоката.
93. Особливості оплати праці адвоката за надання безоплатної правової допомоги.

94. Права та обов'язки адвоката, з яким укладено договір про надання безоплатної вторинної правової допомоги.

95. Особливості оподаткування адвокатської діяльності в Україні

1.6.2. Приклад тестового завдання для семестрового контролю

1. Що слід розуміти під поняттям «представництво»?

А. це правовідносини, в яких одна сторона зобов'язана або має право вчинити правочин від імені другої сторони

Б. це використання передбачених законом можливостей (інструментів) для поновлення свого порушеного, визнання невизнаного, чи присудження оспорюваного права.

В. це надання усіх можливих заходів по допомозі у юридичній сфері

2. Які правочини не може вчиняти адвокат-представник?

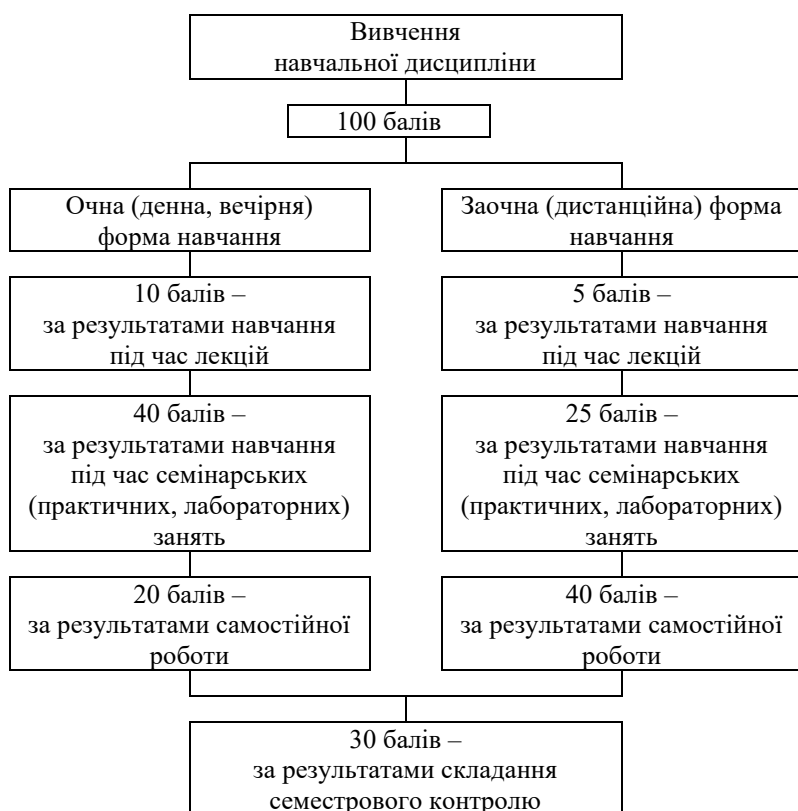
А. правочини, які відповідно до їх змісту можуть бути вчинені лише особисто тією особою, яку він представляє.

Б. адвокат не може вчиняти правочини майнового характеру

В. адвокат може вчиняти усі правочини

2. Схема нарахування балів

3.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (<https://cutt.ly/Ee35gQjs>).

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 5 лекційних занять.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій				
			1	2	3	4	5
1.	Заочна	5	1	2	3	4	5

3.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 3 семінарських занять.

За результатами семінарського (практичного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів під час проведення семінарських (практичних) занять наведені у п. 4.3.8 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (<https://cutt.ly/Ee35gQjs>).

2.4. Оцінювання самостійної роботи студентів здійснюється відповідно до п. 4.3.15 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (<https://cutt.ly/Ee35gQjs>).

3. Рекомендовані джерела

3.1. Рекомендовані джерела до всіх тем

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651 – VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618 – IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
4. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 6.11.1991 р. № 1798-XII. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1011.13.0>
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
6. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1146.892.0>
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4.11.1995 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004
8. Правила адвокатської етики від 17 листопада 2012 р. URL: <http://vkdkka.org/pravil-advokatskoji-etiki/>
9. Положення про раду адвокатів України від 17 листопада 2012 р. / URL: <http://vkdkka.org/pravil-advokatskojietiki>
10. Положення про Комітет захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності: затверджено Радою адвокатів України від 27.07.2013 р. URL: <http://www.unba.org.ua/akti>
11. Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України: Затверджено рішенням Ради адвокатів України від 16.02.2013 р. № 85. URL: <http://www.unba.org.ua/akti>
12. Порядок допуску до складання кваліфікаційного іспиту, порядок складання кваліфікаційного іспиту, порядок складання кваліфікаційного іспиту та методика оцінювання результатів складання кваліфікаційного іспиту для набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні від 1.06.2013 р. № 154. URL: <http://www.unba.org.ua/akti>
13. Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю від 16.02.2013 р. № 81. URL: <http://www.unba.org.ua/akti>
14. Положення про помічника адвоката від 1.06.2013 р. № 123. URL: <http://www.unba.org.ua/akti>

15. Регламент Ради адвокатів України: Затверджено рішенням Ради адвокатів України від 16.02.2013 р. № 75. URL: <http://www.unba.org.ua/akti>
16. Регламент кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону від 16.02.2013 р. № 77. URL: <http://www.unba.org.ua/akti>
17. Вільчик Т. Б. Актуальні проблеми адвокатури : підручник. Харків: Право 2022. 376с.
18. Головань І.В. Організаційні форми адвокатської діяльності. Що змінилося? URL: <http://blog.liga.net/user/igolovan/article/9850.aspx>
19. Зейкан Я.П. Адвокат: кримінальні справи: Методичні поради: в 2-х частинах. К.: ВД Дакор. 2012. 728 с.
20. Кудрявцев О.В. Адвокат у кримінальному процесі. Практичні поради: посібник. Київ: Консоль. 2021. 360 с.
21. Куц В.І. Адвокат: навчальний посібник. Рівне: Волинські обереги. 2023. 191 с.
22. Личенко І.О. Адвокатська діяльність в Україні та зарубіжних країнах. Львів: Растр-7. 2023. 185 с.
23. Макарчук В.С. Короткий нарис історії адвокатури: монографія. Львів: Растр-7. 2023. 128 с.
24. Паскар А.Л. Європейські стандарти адвокатури: навч.-метод. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Юрія Федьковича, Рута, 2021. 79 с.
25. Погорецький М. А. Адвокатура України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2014. 365 с.
26. Удалова Л.Д. Кримінально-процесуальні гарантії діяльності адвоката: монографія. К.: КНТ, 2014. 170с.
27. Шабанов Р.І. Адвокатура України: навч. посіб. Харків: Друкарня Мадрид. 2021. 199 с.

3.2. Рекомендовані джерела до окремих тем

Тема 1. Наука про адвокатуру. Історія виникнення та розвитку адвокатури

1. Бакаянова Н.М. Основи адвокатури України: функціональні та організаційні аспекти. Одеса: Юрид. л-ра. 2017. 357 с.
2. Заборовський В.В. Особливості професійної діяльності адвоката та української адвокатури в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. № 3. 2022. С. 279-285.
3. Коваль О.М. Деякі проблеми та перспективи реформування інституту адвокатури в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 4. 2023. С. 647-651.
4. Меланчук А.В. Особливості дисциплінарної відповідальності адвокатів у російській імперії й сучасній Україні (порівняльний аналіз). *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. 2013. № 1062. С. 248 – 251
5. Меланчук А.В. Роль адвокатів у кримінальному провадженні за законодавством російської імперії і сучасної України: точки дотику. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2014 р. С. 135 – 138.
6. Меланчук А.В. Роль адвокатів у захисті та наданні правової допомоги в суді за законодавством російської імперії і сучасної України: порівняльний аналіз. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2015 р. № 2.
7. Олійник А.Ю. Адвокатура в правовій системі України. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 3. 2023. С. 323-326.
8. Святоцький О. Д. Адвокатура у юридичному механізмі захисту прав громадян (історико-правове дослідження). дис. докт. юрид. наук: 12.00.10. К., 1994. 307 с.
9. Святоцька В. О. Стандарти організації та професійної діяльності адвокатури: порівняльно-правове дослідження: монографія. Київ: Ін Юре. 2019. 477 с.

Тема 2. Організація сучасної адвокатури України

1. Вільчик Т.Б. Реалізація принципу незалежності професійної діяльності адвокатів у взаєминах з державною владою. *Вісник Академії адвокатури України*. 2014. № 2(30). С. 63-73.
2. Джабурія О.О. Організаційні форми адвокатської діяльності: поняття й ознаки. 2020. URL: https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/1_2020/35.pdf

3. Заборовський В.В. Особливості професійної діяльності адвоката та української адвокатури в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 3. С. 279-285.
4. Заборовський В.В., Фазикош В.Г., Семерак О.С. Підвищення кваліфікації адвоката як один із його професійних обов'язків: загальні положення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2022. Вип. 70. С. 444-449.
5. Іваницький С.О. Теоретичні основи організації адвокатури в Україні: принципи та система. Київ: Інтерсервіс, 2017. 800 с.
6. Іваницький С.О. Українська адвокатура в умовах війни: національний та зарубіжний контекст. *Вісник кримінального судочинства*. 2022. № 3-4. С. 73-88.
7. Кудрявцев О. В. Адвокат в умовах воєнного стану: участь в окремих слідчих та процесуальних діях: практ. посіб. Київ: Норма права. 2024. 166 с.
8. Меланчук А.В. Актуальні проблеми реформування адвокатури в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2011. Вип. 2. С. 81 – 85.
9. Меланчук А.В. Порядок одержання дозволу на заняття адвокатською діяльністю. *Університетські наукові записки*. 2013. № 1. С. 352 – 359.
10. Олійник А.Ю. Адвокатура в правовій системі України. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 3. 2023. С. 323-326.
11. Остапенко Л. Особливості діяльності адвокатури в умовах воєнного стану. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Юридичні науки"*. № 2. 2023. С. 176-182.
11. Фурса С.Я., Фурса Є.І. Адвокатське самоврядування в Україні та його розвиток. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. Вип. 81. 2024. С. 216-222.

Тема 3. Основні положення Правил адвокатської етики

1. Заборовський В.В., Манзюк В.В. Співвідношення категорій «право» і «мораль» в контексті здійснення адвокатської діяльності. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету*. 2023. Вип. 77. С. 270-275.
2. Бакаянова Н.М. Чесність та добропорядна репутація адвоката. *Вісник Одеської адвокатури*. 2019. Спеціальний випуск: Адвокатська етика. С. 5–10.
3. Бакаянова Н. М., Кісліцина І.О. Адвокатська етика: навчально-методичний посібник. Одеса : Фенікс. 2020. 127 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/14725>
4. Вільчик Т.Б. Адвокатура і держава: взаємодія в забезпеченні прав і законних інтересів громадян. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2014. № 10-1. Том 1. С. 62-66.
5. Лозовий В.О., Петришин О.В. Професійна етика юриста. Х.: Право. 2004. 176 с.
6. Маськовіта М.М. Деонтологічні кодекси як морально-правова основа підвищення ефективності реалізації присяги. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки*. 2016. № 837. – С. 287–291.
7. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 9 червня 2017 року. URL: <http://vkdko.org/pravil-advokatskoji-etiki/>
8. Ткаченко К.О. Філософські засади адвокатської етики в соціокультурному контексті: дис. канд. філос. наук: 09.00.03. Одеса, 2021. 188 с.
9. Фляжнікова Я.В. Історичні витоки етичних правил у професії адвоката. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 73–76.
10. Фляжнікова Я. В. Правила адвокатської етики та юридична відповідальність за їх порушення: дис...доктора філос. Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2022. 251 с.

Тема 4. Адвокат у кримінальному провадженні. Стратегія і тактика здійснення захисту

1. Аракелян М. Р. Правозахисна діяльність адвокатури: теоретико-правовий ракурс. Одеса: Фенікс. 2018. 386 с.

2. Волобуєва О.О. Окремі аспекти участі адвоката під час затримання особи за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 596-599.
3. Барабаш Г.В., Крамаренко Ю.М., Тарасенко О.С. Адвокатура України: Збірник нормативно-правових актів. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2020. 236 с.
4. Бондар І.В., Кучинська О.П., Циганюк Ю.В. Адвокат у кримінальному процесі: організаційно-правові засади. Електронне наукове видання *«Аналітично-порівняльне правознавство»*. № 4. 2023. С. 524-528.
5. Волобуєва О.О. Окремі аспекти участі адвоката під час затримання особи за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 1. 2023. С. 596-599.
6. Григоруk О.В. Участь захисника під час досудового розслідування щодо окремої категорії виборних осіб: досвід країн Європейського Союзу. *Нове українське право*. Вип. 4. 2023. С. 169-174.
7. Заборовський В.В., Орлова О.С., Манзюк В.В. Особливості професійної діяльності адвоката та української адвокатури в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2023. С. 278-285.
8. Кудрявцев О. Адвокат у кримінальному процесі. Практичні поради. К.: Норма права. 2022. 382 с.
9. Несінов О.М. Апеляційне оскарження вироку суду: практичний посібник. Київ: Норма права. 2021. 290 с.
10. Остафійчук Л.А. Конфіденційність адвокатської діяльності. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2023. Вип. 80. С. 246-252.

Тема 5. Адвокат у цивільному процесі

1. Барабаш Г.В., Крамаренко Ю.М. Адвокатура України: Збірник нормативно-правових актів. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2020. 236 с.
2. Вільчик Т.Б. Актуальні проблеми адвокатури: підручник. Харків: Право. 2022. 376 с.
3. Заборовський В.В., Орлова О.С., Манзюк В.В. Особливості професійної діяльності адвоката та української адвокатури в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2023. С. 278-285.
4. Захарова О.С. Представництво у цивільному судочинстві. *Вісник Академії адвокатури України*. 2005. № 3. С 32 - 36.
5. Медіація в Україні. Закон України «Про медіацію». Судова медіація за судовим законодавством. Київ: «Центр учбової літератури» 2022. 158 с.
6. Римарчук Р., Світлана С. Правове регулювання участі адвоката у цивільному процесі України. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: «Юридичні науки». № 1. 2020. С. 167-172.
7. Теремецький В. І. Адвокат у цивільному процесі: процесуальний статус адвоката; підтвердження повноважень адвоката; участь адвоката у досудовому провадженні; участь адвоката у судовому провадженні; особливості діяльності адвоката під час дії воєнного стану. Київ. ВД «Професіонал». 2024. 448 с.
8. Фучеджі В. Д. До питання про участь адвоката у сімейних спорах. *Київський часопис права*. 2022. № 1. 91-96.
9. Шпак М.В. Правова допомога у суді першої інстанції у цивільному процесі. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2023. 216-221.

Тема 6. Адвокат у господарському та адміністративному судочинстві

1. Барабаш Г.В., Крамаренко Ю.М. Адвокатура України: Збірник нормативно-правових актів. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2020. 236 с.
2. Бережна Є.В. Правовий статус адвоката як учасника адміністративного процесу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків. 2021. 21 с.
3. Вільчик Т.Б. Актуальні проблеми адвокатури: підручник. Харків: Право. 2022. 376 с.

4. Гаран О.В. Проблематика розуміння процесуальної форми участі адвоката в адміністративному провадженні. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Правознавство*. Том 26. Випуск 1 (38). 2024. С. 18-23.
5. Господарський процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. За заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук Вищої школи України М. М. Ясинка. Київ: Алерта. 2024. 696 с.
6. Заборовський В.В., Орлова О.С., Манзюк В.В. Особливості професійної діяльності адвоката та української адвокатури в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2023. С. 278-285.
7. Зільник Н.М. Адвокат як представник у господарському судочинстві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 10. С.
8. Медіація в Україні. Закон України «Про медіацію». Судова медіація за судовим законодавством. Київ: «Центр учбової літератури»є 2022. 158 с.
9. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
10. Фастовець Н. Адвокат у господарському процесі. Адвокатська промова: *матеріали міжкафедрального наукового семінару*. Київ: КНУТД. 2021. С. 31-34.
11. Шевчук В.С. Функціональні основи діяльності адвоката в адміністративному судочинстві. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Ужгород. 2023. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/66456>
12. Шпомер А.І. Судові витрати в господарському процесі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 11. С. 204-207.

Тема 7. Адвокат у конституційному судочинстві

1. Барабаш Г.В., Крамаренко Ю.М. Адвокатура України: Збірник нормативно-правових актів. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2020. 236 с.
2. Белов Д.М., Белова М.В. Докази та доказування в конституційному судочинстві: доктринальні аспекти. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023. № 1. С. 626-631.
3. Вільчик Т.Б. Актуальні проблеми адвокатури: підручник. Харків: Право. 2022. 376 с.
4. Заборовський В.В., Жежихова М. Особливості правового становища адвоката в конституційному судочинстві. *Конституційно-правові академічні студії*. 2016. № 1. С. 109-117.
5. Константий О.В. Щодо участі адвоката в конституційному судочинстві. 2023. <https://df.duit.in.ua/index.php/dictum/article/view/284/252>
6. Петков В.П. Адвокат як учасник судового процесу в адміністративному, цивільному, господарському, кримінальному судочинстві: нормативне регулювання; правовий статус, основні права і обов'язки; відповідальність та судова практика. Київ: ВД «Професіонал». 2024. 464 с.
7. Розвадовський В. І. Теоретико-правове дослідження процесуальних прав та обов'язків сторін у конституційному провадженні. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2016. Вип. 42. С.23-33.
8. Щербанюк О.В. Адвокат в конституційному судочинстві. *Адвокатура України: сучасний стан та перспективи розвитку: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.* Харків: Право. 2020. 490 с. С. 193-195.

Тема 8. Адвокат у виконавчому провадженні

1. Барабаш Г.В., Крамаренко Ю.М. Адвокатура України: Збірник нормативно-правових актів. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2020. 236 с.
2. Вільчик Т.Б. Актуальні проблеми адвокатури: підручник. Харків: Право. 2022. 376 с.
3. Вільчик Т.Б. Участь адвоката у виконавчому провадженні. *Актуальні питання у сучасній науці*. №3. 2023. С. 292-309.
4. Жаботинський І.В. Методика і тактика адвокатської діяльності у виконавчому провадженні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2024. Вип. 84. С. 284-291.

5. Ковалів М., Боровікова В. Суб'єкти відповідальності у виконавчому провадженні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. № 2. 2024. С. 22–29. URL: <http://journals.lvduvs.lviv.ua/index.php/law/article/view/863/842>
6. Кудрявцев О. В. Адвокат в умовах воєнного стану: участь в окремих слідчих та процесуальних діях: практ. посіб. Київ: Норма права. 2024. 166 с.
7. Про виконавче провадження: Закон України від 2.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1404-19>
8. Рабовська С.Я. Консультативна робота адвоката у виконавчому процесі на прикладі провадження про виконання рішення суду щодо пенсійних виплат. *Часопис Київського університету права*. № 3. 2020. С. 170-175.
9. Снідевич О. Проблемні питання представництва у виконавчому провадженні України. *Національний юридичний журнал: теорія і практика*. №7. 2019. С. 93-96

Тема 9. Організація надання безоплатної правової допомоги

1. Вільчик Т.Б. Актуальні проблеми адвокатури: підручник. Харків: Право. 2022. 376 с.
2. Держава продовжує надавати безоплатну правову допомогу в умовах війни. Голос України. URL: <http://www.golos.com.ua/article/362753>
3. Кудрявцев О.В. Адвокат на захисті потерпілого: практ. посіб. К.: Норма права. 2023. 224 с.
4. Міщук І.В. Особливості надання безоплатної правової допомоги в Україні під час воєнного стану. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. № 3. 2022. С. 74-79.
5. Про безоплатну правничу допомогу: Закон України від 2 червня 2011 р. № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
6. Про затвердження стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі. Наказ Міністерства юстиції України від 21.12.2017 № 4125/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1554-17#Text>
7. Цимбалюк В.І. Адвокат в системі безоплатної правової допомоги: організаційно-правові основи взаємодії. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023. № 4. С. 412-415.
8. Юзько Т.М. Проблемні аспекти надання безкоштовної вторинної правової допомоги адвокатам у цивільному судочинстві. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2021. № 53. С. 60–64.

Тема 10 Адвокат у Європейському Суді з прав людини

1. Актуальні проблеми адвокатури : підручник / за заг. ред. Т. Б. Вільчик. – Харків : Право, 2022. – 376 с.
2. Аракелян М. Р. Роль міжнародно-правових актів у регулюванні адвокатської діяльності. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття»: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2022. Т. 1. С. 383-385.
3. Денисова А.В., Сірко В.С, Роль Європейського Суду з прав людини у захисті та розвитку прав людини в Європі. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 1. 2024. С. 724-726.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) від 04.11.1950 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#top
5. Онишко О.Б. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2022. 540 с.
6. Свобода вираження адвокатом поглядів у суді: практика ЄСПЛ. Національна асоціація адвокатів України. 2024. URL: <https://unba.org.ua/publications/9474-svoboda-virazhennya-advokatom-poglyadiv-u-sudi-praktika-espl.html>
7. Трушкіна А. Д. Діяльність адвоката в Європейському суді з прав людини як запобіжник порушенням прав людини. Одеса. 2019. 32 с.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.scourt.gov.ua> – Офіційний сайт Верховного Суду України.
5. <http://www.court.gov.ua> – Офіційний веб-портал «Судова влада України».
6. <http://www.gp.gov.ua> – Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора.
7. <http://www.npu.gov.ua> – Офіційний сайт Національної поліції України;
8. <http://www.nbu.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.
9. <https://unba.org.ua> – Офіційний сайт Національної асоціації адвокатів України
10. <http://kmrada-unba.org> – Офіційний сайт Ради адвокатів Хмельницької області